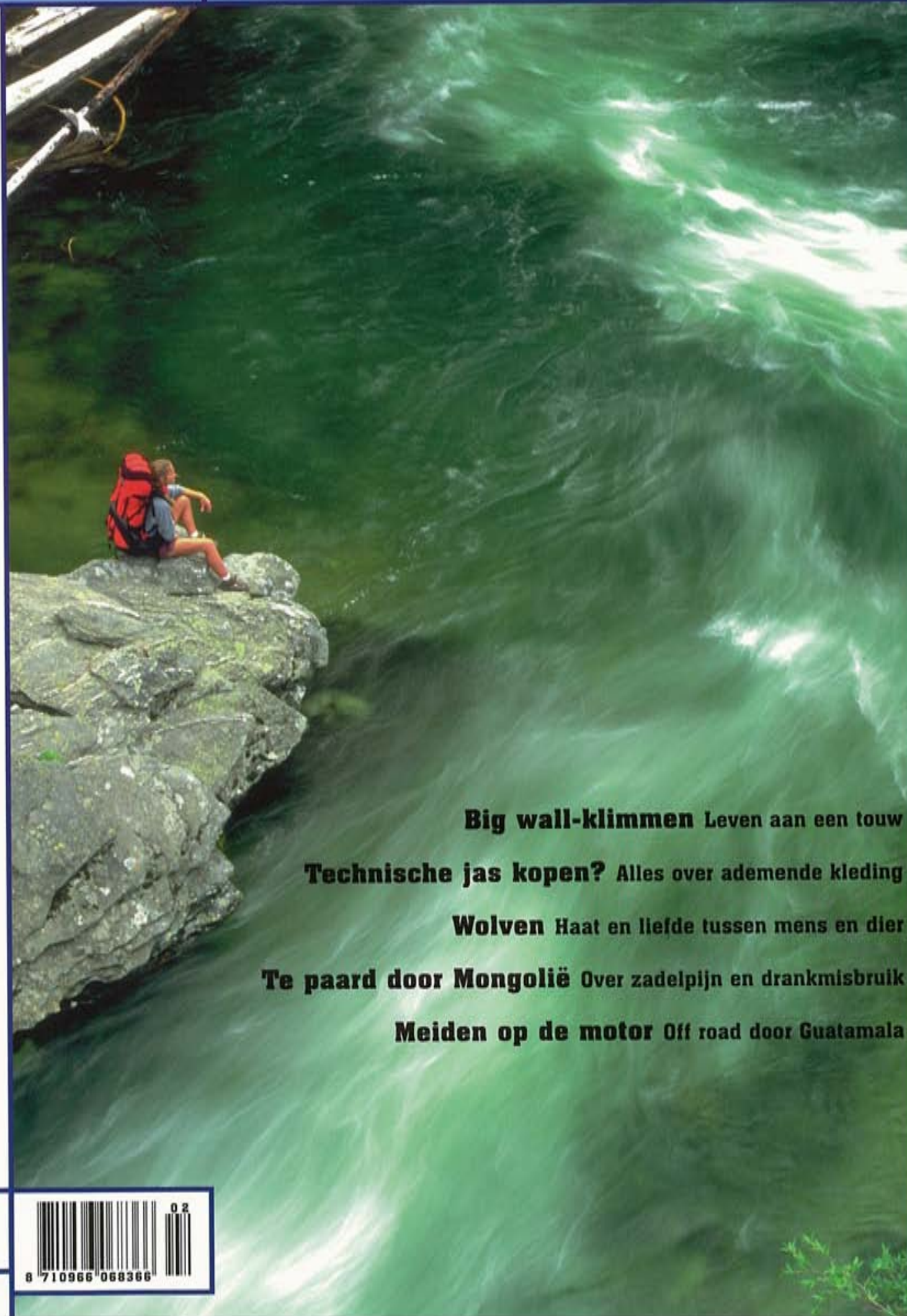

OUTDOOR

OUTDOOR

Big wall-klimmen Leven aan een touw

Technische jas kopen? Alles over ademende kleding

Wolven Haat en liefde tussen mens en dier

Te paard door Mongolië Over zadelpijn en drankmisbruik

Meiden op de motor Off road door Guatamala

6e jaargang
mei '98
f7.95/Bfr.170

Vulkanen rond het meer geven aan dat het gebied aardbevingsgevoelig is. In 1992 schudde hier de aarde voor het laatst.

Biker babes in Guatemala

Kan de instructeur ze bijhouden?

In het zuiden van Guatemala ligt een schitterend blauw kratermeer. Het wordt omringd door machtige vulkanen en indianendorpen. Twee meiden willen met off-road motoren in één dag rond het meer rijden. "Dat kan, maar dan moet je mij erbij nemen", zegt de plaatselijke verhuurder van de motorfietsen. Een tocht dwars door de bergen volgt.

Het is twee uur 's nachts. We staan al een uur stil. De krakkemikkige derdeklas bus is zojuist op een verlaten bergweggetje in Guatemala door z'n veren, z'n schokbrekers en z'n assen gezakt. "Definitief overleden", concluderen Kitty en ik als we onder de bus kijken. We proberen een lift te regelen. Met militairen, politie, vrachtwagenchauffeurs. Tevergeefs. Het is vrieskoud. We springen en dansen om warm te blijven. Om vijf uur 's morgens stopt de eerste lokale bus. We hijsen de rugzakken op het dak en stappen in. De bus is afgeladen met kleurig uitgedoste Indianen en hun koopwaar. Voorbereidingen voor de markt. Voor hen begint de dag, terwijl wij al zesendertig uur op zijn. We schuiven aan op een houten bankje waar al twee gerimpelde Indianenvrouwtjes op zitten. Kitty zit aan de kant van het gangpad met één bil op het plankje. We knikkebol-len, ondanks alle drukte, het geduw en getrek, allebei in slaap. Tot Solola. Hiervandaan is het een adembenemende rit naar de voet van Lake Atitlan. De zon komt net op over het spiegelgladde, diepblauwe wateroppervlak van het meer, dat wordt geflankeerd door kale roze-bruine bergen en drie majestueuze vulkanen van ruim 3000 meter hoog. Een onwerkelijk, sprookjesachtig tafereel in dit zachte ochtendlicht. Een betere tijd om Panajachel binnen te rijden hadden we zelf niet kunnen bedenken, realiseer ik me.

Overval

We gaan eerst op zoek naar een kop koffie. Als ik tegenover Kitty zit, ziet zij m'n ogen opeens groter worden. Ik kijk straal langs haar. Verschrikt draait ze zich om en ziet dan wat mijn aandacht heeft getrokken. We kijken elkaar grijnzend aan. 'Moto-tours', staat

er op het bordje. "Doen?" vraag ik ondeugend. Kitty knikt. Haar ogen twinkelen.

We informeren of we er morgen één kunnen huren. "Dat kan, maar dan krijg je mij erbij", zegt Tucker, de Amerikaanse eigenaar. Dat moet dan maar. Kitty stapt bij hem en z'n 500cc motorfiets achterop voor een proefrit. Zij heeft als enige van ons twee haar motorrijbewijs. "Een hele dag achterop zitten is niet te doen, Lin", roept ze als ze even later terugkomt met Tucker achterop.

Op deze off-road weggetjes zit je echt verschrikkelijk te stuiten. De enige oplossing is om er twee te huren. Dat ik geen rijbewijs heb, blijkt geen enkel probleem te zijn. Zeker niet nadat ik heb verteld dat ik heus weleens motor heb gereden.

Na wat afdingen komen we een prijs overeen van 85 dollar, zo'n 180 gulden. Voor die prijs zullen we met z'n drieën in één dag het meer rondrijden. Kitty en ik op Honda XL 200cc off-road motoren. Dan volgt de papierhandel, waarbij Tucker \$2.000 borg eist en de volle honderd procent verantwoordelijkheid over de bikes bij ons legt. Met andere woorden: mocht er ook maar iets gebeuren dan is het altijd onze schuld. Daar moeten we voor tekenen.

We twifelen even. Is het een té wild plan? Volgens Tucker haal je de rondrit alleen binnen 'n dag als je heel stevig doorrijdt. Het is een gevaarlijke rit vanwege de gammele bussen die de hele weg in beslag nemen en voor niets en niemand opzij gaan. Als ze de bergaf komen denderen zijn ze volgens hem angstaanjagend. Bovendien vinden er regelmatig overvallen plaats en

"Dat ik geen rijbewijs"

zijn de wegen in een barslechte conditie. We tekenen en zoeken helmen, kniebeschermers, handschoenen en niergordels uit. "Vergeet morgenvroeg niet om een windjack en een zonnebril mee te nemen," roept Tucker ons na.

Uitslover

Bij het ochtendgloren kickstarten we drie off-road motoren. We hebben een dikke tweehonderd kilometer voor de boeg. De weg langs het meer slingert zich vanuit Panajachel

Na even oefenen hebben de meiden de smaak te pakken. De motorverhuurder is blij dat zijn machines even schoongespoeld worden.

direct omhoog. Ik heb het idee dat mijn motor slecht remt en gebaar naar Tucker. Die komt naast me rijden en bestudeert al rijdend wat ik fout doe. Ik rem met beide handen, zoals ik gewend ben van m'n fiets. Tucker schud zijn hoofd. "Jesus!", schreeuwt hij al rijdend. "Je linkerhand is geen rem! Dat is je koppeling, schat!" Shit, dat is waar ook. Wat een afgang! Ik probeer nu te remmen door alleen mijn rechterhand in te knijpen maar voel nog steeds geen verbetering. "Hij remt nog even slecht", schreeuw ik. Rechts naast me gaapt een afgrond van dertig meter. "Nooit alléén je rechterhandrem gebruiken. Dan ga je over de kop!", roept Tucker geschrokken. Hij komt langzaam tussen mij en de afgrond in rijden en doet het vizier van zijn helm omhoog. "Gebruik je je voetrem wel?", vraagt hij terwijl hij me strak aankijkt. Ik kijk wazig terug. Voetrem? "Bij je rechtervoet", zegt hij terwijl hij naar mijn schoen wijst. "Eh, nee", beken ik. Ik zie hem denken: "Oh my god! En daar moet ik het meer mee rond?" "Sorry, maar ik heb al een tijd niet meer op zo'n ding gezeten. Het is even wennen voor mij", leg ik uit. Ik merk nu dat de motor uitstekend remt. Ik heb de motor nu pas onder

heb, blijkt geen enkel probleem te zijn"

controle. Al rijdende word ik steeds zelfverzekerder. "Okay?", vraagt Tucker terwijl hij zijn duim opsteekt. "Okay!" roep ik en steek mijn duim op. Hij geeft gas en scheurt weg. Ik doe het klepje van mijn vizier dicht om de stofwolk die hij achterlaat niet in mijn ogen te krijgen en geef eveneens gas. Ik schakel terug in de bochten en rij stevig door tot ik Kitty zie. Die vraagt zich natuurlijk allang af waar wij blijven. Ze slalomt verveeld in een slaktempo en kijkt naar het meer.

Ze wacht duidelijk op ons. Ik haal haar keihard in en trap vol op de rem. Een enorme

stofwolk is het gevolg. Ik steek mijn duim op. Ze moet lachen. "Uitslover!" Tucker wordt bleek omdat ik de motor bijna op de grond laat vallen. De uitzichten over het meer zijn schitterend. De gravelwegen bestaan uit zand, keien en diepe kuilen. Na de eerste paar bochten stoppen we midden in een dorp naast een vervallen kerk. Er komt een hele stoet mensen aan. "Kijk, een ceremonie", wijst Tucker. "Elk indianendorp heeft zijn eigen klederdracht. Moet je vandaag maar eens opletten".

Noodstop

Het lijkt Tucker wel verstandig om ons gezien het iets te wilde rijgedrag een speedcursus off-road rijden te geven. "Het handige van een off-road motor is dat je dwars door de kuilen en over de keien heen kunt rijden in plaats van ze te ontwijken, zoals jullie tot nu toe doen", legt Tucker uit.

Het tweede punt dat hij ons wil bijbrengen is de noodstop. "Bij een noodstop moet je je koppeling (links) hard inknijpen en vol op de voetrem (rechts) gaan staan. Dan gaat het achterwiel slippen, maar dat hoort. De truc is om het voorwiel recht te houden. Op die manier corrigeer je de motorfiets".

Tucker demonstreert de noodstop door keihard aan te komen scheuren. Hij trapt vol op de rem, houdt zijn stuur recht en blijft rechtop staan terwijl zijn achterwiel alle kanten opstuiterd. Het ziet er heel spectaculair uit. We oefenen tot we de noodstop feilloos kunnen maken. Op deze manier leer je ook meteen slippen, de lichte fiets met je lichaam te besturen en snel uit te wijken. Eigenlijk ziet het er best stoer uit. Kitty en ik worden steeds uitgelatener. Tucker joelt. Ook hij heeft 't naar z'n zin.

Opeens duikt hij naast de weg een smal en supersteil graspad naar beneden in. Wij rij-

voor nu plaatselijke openbaar vervoer is een strippenkaart niet nodig. Gezien de pechratio komt een diploma automontage meer van pas.

Niet de mooie mensen, niet de mooie omgeving, maar deze vuilstort is de trots van de plaatselijke bevolking. Gescheiden afvalverwerking is een zeldzaamheid in de Derde Wereld.

den er achteraan. Er lopen twee drassige sporen. Ik zet mijn motor in z'n eerste versnelling. Maar zelfs dat gaat wel erg hard. Ik rem bij en hou mijn linkervoet aan de grond. Ik zit veel te dicht achter Kitty en ben ben bang dat ik tegen haar aan zal rijden. Het pad gaat zo loodrecht naar beneden dat ik het gevoel heb elk moment voorover van de motor te zullen vallen. De adrenaline giert door mijn lichaam. "Als de hele rit zo heftig is, dan wordt het nog wat", schiet het door me heen. Onderaan het pad woont een vriend van Tucker. We stappen af en worden voorgesteld. Mijn handen trillen helemaal van het harde knijpen. Ik hoor niet eens wat de man verteld. We gaan hetzelfde glibberige pad ook weer omhoog. Eenmaal terug op de 'normale weg' lijkt het motorrijden opeens veel gemakkelijker te gaan. Dit is simpel vergeleken bij het graspad!

We rijden door een dorp waar de markt in volle gang is. De vrouwen zitten op de grond met hun koopwaar. Hun rok, bloeses, riemen en omslagdoeken zijn allemaal van dezelfde rode stof gemaakt. Oudere kleding is roze verbleekt. De vrouwen onderscheiden zich van elkaar door verschillende borduursels. De mannen dragen broeken van dezelfde stof en strakke cowboyhemden vol tierelantijntjes.

Wij zien alledrie al zwart van het stof. We eten een broodje bij Amerikaanse vrienden van Tucker en rusten even uit op hun dakterras met uitzicht over het Lake Atitlan. Tucker vertelt dat hij op Wall Street heeft gewerkt en dat zijn vrouw directeur van een museum was voor ze naar Guatemala verhuisden. "Er zitten twee kanten aan onze emigratie", vertelt cvhij. "Je kunt hier veel meer kopen van je spaargeld. Maar verder woon je in een Derde-Wereldland waar je niets kunt regelen, van niemand op aan kunt en, als je er eenmaal woont, relatief weinig verdient."

Jerry, een Amerikaan die hier al veertien jaar woont, komt erbij zitten stelt zich voor. Hij is timmerman. Hij verteld dat niemand in dit land belasting betaald en dat er bijna niemand geregistreerd staat. "Doordat dit land geen regels heeft kan iedereen z'n gang gaan. Is het jullie nog niet opgevallen wat een enorme finca's, veeboerderijen, hier in de buurt staan? Guatemala is een doorvoerhaven voor drugs. Coke en hasj zijn hier ongelooflijk goedkoop." Jerry is zelf in de jaren tachtig als hippie in Panajachel blijven hangen. Hij heeft nog maar pas geleden zijn haar afgeknipt. "Man, het hing tot op m'n kont", bekennt hij lachend.

Wij gaan verder. Ik houd de motor op advies van Kitty niet meer zo krampachtig vast en laat hem zelf z'n weg vinden door de kuilen en over de keien.

Hoe relaxter het rijden gaat, hoe meer ik van de omgeving kan genieten. Van het meer, dat elk uur van de dag een andere kleur heeft en na elke bocht een andere vorm aanneemt, van de wasvrouwen aan de oever, van de indianen die langs de kant van de weg lopen met enorme bossen takken op hun hoofd, van de primitieve indianendorpen en zelfs van de afgeladen en volgestouwde bussen, waarvan de mensen die op het dak zitten naar ons zwaaien. Een groots vrijheidsgevoel overvalt me. "Dit is pas leven", denk ik, terwijl ik de motor, die wegslipt over een steen, behendig corrigeer.

Even verderop gebaart een man naar Tucker. We stoppen. Alweer een Amerikaan. Zijn vrouw is met malaria en verlamingsverschijnselen opgenomen in het ziekenhuis. Een zeldzame combinatie. De man zit duidelijk verlegen om een praatje. Hij zucht en zegt

tegen ons: "Ja meiden, ik heb hier dan wel een prachtige ranch met bloemen, beesten en een schitterend uitzicht over het meer, maar ik noem het zelf: Heaven in hell."

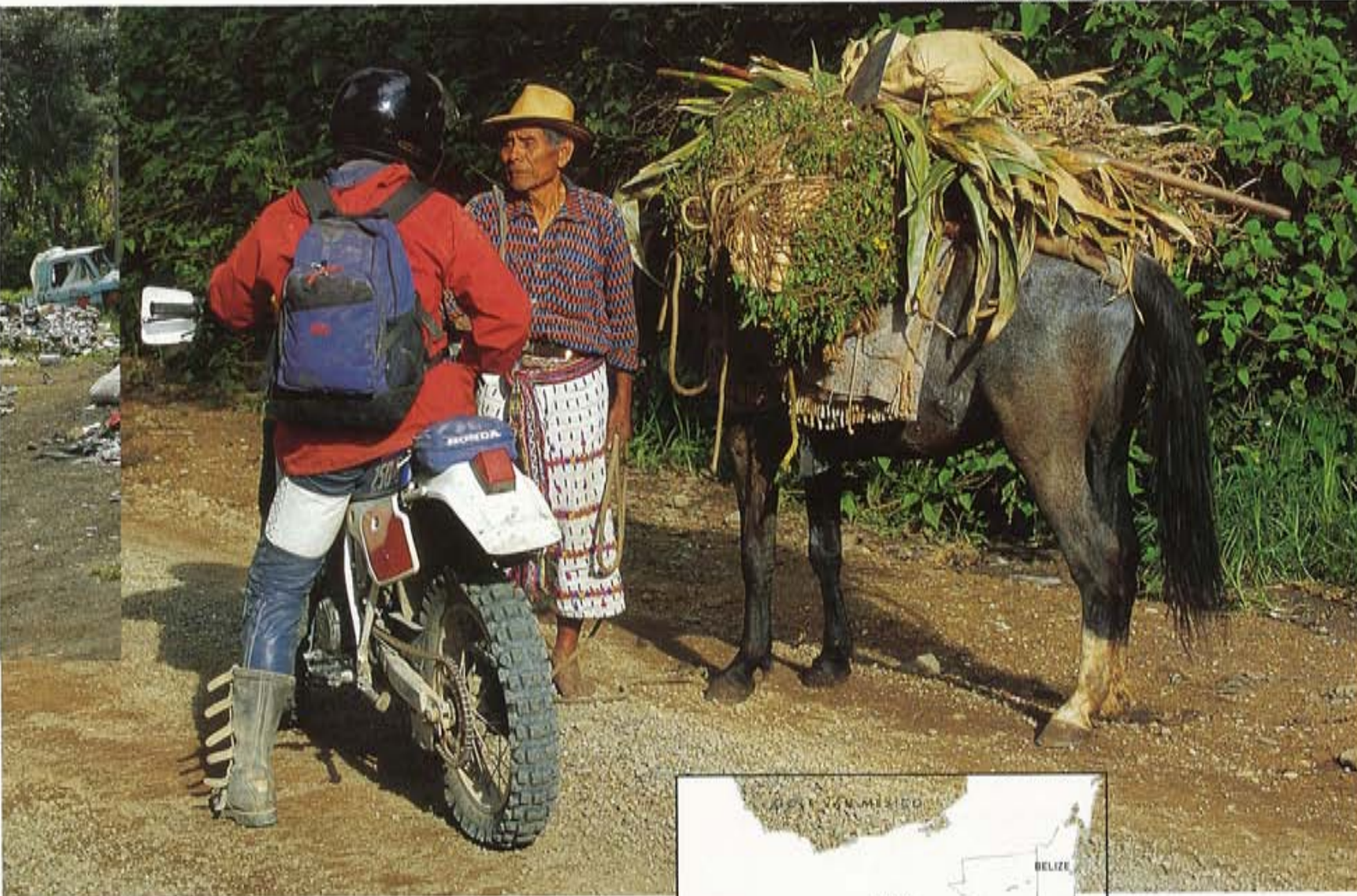
Afvaldumping

We moeten flink doorrijden want we zijn nog niet eens op één-vierde van de route. De komende twee uur concentreer ik me onafgebroken op de weg vol obstakels. Dan stoppen we bij een vuilnisbelt. "Dit moet ik even laten zien", verontschuldigt Tucker zich. "Hier wordt afval gescheiden en hergebruikt. Het is uniek voor Guatemala. De mensen houden zich hier niet zo bezig met het milieu als wij. Ze dumpen hun afval in rotsspellen, maar met zware regens spoelt dat het meer in. Zo verschrikkelijk zonde." Een man met kaplaarzen komt naar ons toe. Hij schuift het doekje dat zijn mond bedekt naar beneden en vertelt, terwijl hij op z'n hark leunt. "We scheiden hier bijvoorbeeld glas en rubber. Dat verkopen we in grote partijen aan bedrijven die het als grondstof gebruiken. Maar mensen komen hier ook naar toe om kleding en schoenen uit te zoeken." Tucker kijkt trots. We starten de motoren en zetten onze helmen op. "Gracias", roept Tucker. "Hasta luego!" groet de man met de hark. Soms rijden we pal langs het water, maar vaker slingert de weg zich in bochten de bergen in en zien we het meer diep onder ons liggen. Bij twee vulkanen kunnen we voorlangs, maar om de derde, de Volcan San Pedro, moeten we heen rijden. De weg buigt zich van het meer af en zigzagt in haarspeldbochten supersteil omhoog. De wegen zijn hier echt erbarmelijk slecht. Grote rots-

Met de benen wijd dendert Kitty met m haarspeldbocht af. Het volgende mome

blokken en veel stof. En bus komt naar beneden denderen. We stoppen de motoren en wachten in de berm tot ze voorbij is. Na een inspannende rit bereiken we de top van de bergpas. Eenzelfde soort weg slingert naar beneden. In de diepte ligt het meer. Op een mooi uitzichtspunt parkeer ik m'n motor. Kitty, die vlak achter me rijdt, schrikt zich rot dat ik zo plotseling rem. Ze moet het stuur omgooien om uit te wijken en laat in een paniecreactie alles los: pedalen, remmen, alles. Met de benen wijd zie ik haar met motor en al op een scherpe haarspeldbocht afdenderen. Het volgende moment is ze verdwenen. Tucker krijgt een hartverzakking. Ik start mijn motor en ga erachteraan. Aan de andere kant van de bocht staat ze gelukkig stil en hapt naar adem. "Wow man, dat was op het nippertje", zeg ik. "Jezus, je gaat toch niet zomaar remmen", schreeuwt ze. Tucker komt tussenbeide. "Degene die achteraan rijdt, moet reageren. In dit geval was jij dat, Kitty. Een hele foute reactie. Ik dacht dat je met motorfiets en al het ravijn in zou rijden." Kitty zegt niets meer. We zijn alledrie geschrokken.

Senor, waar is de weg rond het meer? De oude Guatamalteeke weet het antwoord al: no weg!

Mooie meid

In het volgende dorp zoeken we een winkeltje om iets te drinken te kopen. Tucker wil verder, het wordt al donker. Maar het heeft geen zin om tegen het licht in te gaan rijden. En ik wil het stof wegspoelen. Als Kitty haar helm afzet stoten drie mannen elkaar aan. Hun ogen vallen bijna uit hun kassen. Es una muchacha, wat een mooie meid, smelt er één. "Nog nooit een vrouw op een motor gezien?" roept Kitty opstandig. We zitten met een flesje cola op een stoeprandje. Even bij komen. Ondertussen gaat de zon onder.

Het laatste gedeelte van de rit moeten we vijf uur lang doorjakkeren in het donker. Op hoge snelheid rijden we geconcentreerd achter Tucker aan. Ik vind het niet erg. We hadden

natuurlijk de hele dag flink door kunnen rijden, maar dan hadden we alle dorpen, markten en

mensen gemist. Op deze manier is het een heel complete tocht geworden door het mooiste stukje natuur van Guatemala, waarbij we een kijkje achter de schermen hebben gekregen bij de lokale bevolking en de immigranten rondom het meer. Bovendien heb ik in één dag geleerd hoe ik moet motorrijden. Midden in de nacht parkeren we de motoren in Panajachel aan de oever van het meer. De oppervlakte is nu pikzwart. We drinken nog een biertje en mijmeren over het leven en hoe mooi het wel niet is. Als we vragen of Tucker morgen nog een dag met ons mee wil, roept hij schaterlachend van niet. Daarna vervolgt hij serieus: "Nee, bedankt. Dat trek ik echt niet!"

Het land

Guatemala is het enige land van Midden-Amerika dat grotendeels Indiaans georiënteerd is. Meer dan de helft van de bevolking is van Indiaanse afkomst. Volgens rapporten van de Verenigde Naties leeft 87% in armoede, terwijl bijna driekwart beneden het bestaansminimum leeft. Hetgeen in Guatemala hongersnood betekent. Resultaat is een sociaal onrustig land, waar guerilla en overvallen regelmatig optreden. Vraag hierover terplaatsse informatie bij de toeristische informatiecentra.

Lake Atitlan

Het meer ligt op 147 km van hoofdstad Guatemala City en is met het openbaar vervoer makkelijk bereikbaar, althans naar Guatamalteeke begrippen. Het meer ligt op anderhalve kilometer boven zeeniveau, acht tot tien kilometer breed en achttien kilometer lang. De regio rond het meer is redelijk toeristisch ingesteld. Dat vertaalt zich naar de activiteiten die je kunt doen op of rond het meer. Het huren van een motor is niet het enige. Ook waterskiën en rondvaarten kun je boeken. Je kunt in het gebied rond het meer ook goed hiken. Zo zijn de vulkanen Atitlan en Toliman mooie pieken om te bereiken. Beiden hebben hun hoogste punt tussen de drie en driehalve kilometer hoogte. Hou rekening met een hikke van dertien uur (8 uur op, 5 uur naar beneden).

Vaccinatie

Bescherming tegen DTP, geelzucht en malaria wordt geadviseerd.

Geld

De lokale munt is de quetzal. En quetzal is 100 centavos. De koers van de munt is vrij en wisselt frequent.

or en al op een scherpe
is ze verdwenen"